

Miten huomioida luonnon monimuotoisuus metsäenergian hankinnassa kuntien näkökulmasta?

Christa Vilkki
metsäasiantuntija
Bioenergia ry

25.3.2025

Esityksen sisältö

- Mitä on luonnon monimuotoisuus?
- Kansalliset ja kansainväliset säädökset
- Miten huomioida biodiversiteetti metsäenergian hankinnassa?
- Kuntien mahdollisuudet
- Luontoviisaat kunnat
- Yhteenveto

Biodiversiteetti 1/3

Luontopaneelin määritelmä:

- *”Luonnon monimuotoisuus on kaikissa maa- ja vesiekosysteemeissä elävien eliöiden ja eliöitä sisältävien ekologisten kokonaisuuksien vaihtelevuutta. Tämä vaihtelevuus käsittää vaihtelun **geneettisissä, fenotyypisissä** (eliön ominaisuuksiin liittyvissä), **fylogeneettisissä** (kehityshistorialliseen sukulaisuuteen perustuvissa) ja toiminnallisissa ominaisuuksissa sekä ajalliset ja tilalliset muutokset **runsaudessa ja levinneisyydessä lajien, biologisten yhteisöjen ja ekosysteemien sisällä ja välillä** (IPBES 2019).”*

Biodiversiteetti 2/3

- Maailmanlaajuinen haaste, mutta luonto ja monimuotoisuus paikallista, joten paikallisia toimiakin vaaditaan
 - Tarvitaan kaikkien sektoreiden ja valtioiden osallistamista
 - Maisemataso tärkeää, jotta lajit voivat liikkua elinympäristöjen välillä
- Lajien punainen kirja esittelee Suomen lajiston uhanalaisuusarvioinnin tuloksia
 - Suomessa 48 000 lajia, joista 47 % ollaan arvioitu
 - Vuonna 2019: 2667 eli 11,9 % arvioitu uhanalaisiksi
 - Vuoden 2010 arvioinnissa 10,5 % uhanalaisia

--> uhanalaisten määrä kasvanut

Biodiversiteetti 3/3

- Moninaisia vaikutuksia, joista kaikkia ei vielä edes tiedetä
 - Ruokaverkot monimutkaisia kokonaisuuksia, joiden liiallinen muutos voi johtaa koko verkoston romahtamiseen
 - > "tropical cascade"
- Monimuotoisuuden hyötyjä mm.
 - Hajottaminen ja yhteyttäminen
 - Uusien parantavien ainesosien löytäminen ja niiden kopioiminen lääketeollisuuden käyttöön

Kansalliset ja kansainväliset säädökset

- EU:n biodiversiteetti- ja metsästrategia, lintu- ja uusiutuvan energian direktiivit, ennallistamisasetus, taksonomiasäädökset, metsäkatoasetus
- Etelä-Suomen metsien vapaaehtoisen METSO – suojeleohjelman päätavoitteet saavutettu
 - Pysyvään tai pysyväiskaltaiseen suojeleluun yhteensä 96 000 ha metsää vuodesta 2014
 - Jatkokausi vuodesta 2026 valmisteilla
 - Myös HELMI-ohjelman vuoden 2024 vaikutusarviointi positiivinen

Kuntien luontotyön mahdollisuudet 1/2

- Kuntatason toimet
 - Kaavoitus!
 - Maankäytön muutokset merkittävässä asemassa
 - Ei aiheuteta metsäkatoa oltava prioriteetti
 - Kaupungin metsän ja puistojen hoidossa voidaan harjoittaa monimuotoisuustyötä
 - Joutomaiden hyötykäyttö -> harjoitetaan monimuotoisuustoimia siellä, missä sivuvaikutukset (esim. taloudellinen menetys) kaikkein pienimpiä
- Tarjotaan konkreettisia monimuotoisuutta turvaavia työkaluja ja toimia kuntien asukkaille
 - Tuuppaus tehostamassa eli vaikutetaan alitajuntaisesti ihmisten valintoihin

Kuntien luontotyön mahdollisuudet 2/2

- Eko-ominaisuuksien "trade-off" huomioitava
 - Varmistetaan, että luontotyö ei siirrä luonnolle aiheutuvaa haittaa muualle
 - Esim. aurinkopaneeli vähentää mahdollista latvuspeittävyttä -> asennetaan rakennettuun ympäristöön
- Metsäenergian hankinnassa, etenkin korjuussa, voidaan huomioida luonnon monimuotoisuus
 - Hankintaketju avainasemassa
 - Velvoitetaan toimittajia noudattamaan suosituksia
 - Lakirajan yläpuolella, sertifiointijärjestelmät (PEFC ja FSC), biodiversiteettikartat, Metsänhoidon suositukset ja luonnon metsänhoito

Luontoviisaat kunnat

- Monimuotoinen luonto on tutkitusti kunnan elinvoimaisuuden ja kehittymisen perusta (Kuntaliitto)
- Verkosto perustettu 2023
 - Suomen ympäristökeskus (SYKE) ja Kuntaliitto
 - Luontotyön tukeminen
 - Pohjana luontotoimien linjauksille
- Luontokriteerit
 - Luontokadon hillintätoimet
 - Uskottavat hillintätoimet vähentämään omia negatiivisia luontovaikutuksia ja edistämään luonnon monimuotoisuutta

Yhteenveto

- Luonnon monimuotoisuustyö on tuottanut positiivisia tuloksia, mutta tehtävää riittää jatkossakin
- Konkreettiset toimet sekä helposti tarjolla olevat työkalut ja toimet tärkeitä
- Luontoviisaat kunnat apuna kohti ekologisesti kestävästä asumisesta

Linkkejä säädöksiin

- [Ennallistamisasetus – Ympäristöministeriö](#)
- [EU:n biodiversiteettistrategia – Ympäristöministeriö](#)
- [Kansallinen metsästrategia 2035 - Maa- ja metsätalousministeriö](#)
- [EU:n luonto- ja lintudirektiivit – Ympäristöministeriö](#)
- [Uusiutuvan energian RED III -direktiivi voimaan marraskuussa – Työryhmä selvittämään bioenergian kestävyteen liittyvän lainsäädännön muutostarpeita - Työ- ja elinkeinoministeriö](#)
- [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi \(EU\) 2023/2413, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, direktiivin \(EU\) 2018/2001, asetuksen \(EU\) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin \(EU\) 2015/652 kumoamisesta](#)

Linkkejä monimuotoisuuteen liittyen

- [Punaisen kirjan verkkopalvelu](#)
- [Ympäristövastuu – Bioenergia ry](#)
- Bioenergialehti: [Kunnianhimoisemmalle luonnon monimuotoisuustyölle on tarvetta](#)
- Bioenergia ry:n ja Energiateollisuus ry:n ekologisen kestävyuden huomioiminen puupolttoaineiden hankinnassa, josta tulossa päivitetty versio vuoden 2025 aikana:
 - [SUOSITUS metsäpolttoaineiden kestävyuden turvaaminen 2021](#)

The logo icon consists of a white rounded square with a dark green diagonal line curving from the bottom-left corner towards the top-right corner.

BIOENERGIA